

Особливості трансформації аграрних підприємств до умов євроінтеграції

Ярослав Коханюк,

аспірант,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: kokhaniukyo@krok.edu.ua,

ORCID: 0009-0000-4795-7211

Євроінтеграційний курс України передбачає глибоку адаптацію економіки, зокрема аграрного сектору, до стандартів і вимог Європейського Союзу. Угоди про асоціацію між Україною та ЄС визначають не лише політичні й соціальні, але й економічні рамки для інтеграції. Аграрний сектор, як один із ключових для української економіки, є важливим елементом цієї трансформації, що потребує як модернізації виробничих процесів, так і забезпечення відповідності європейським екологічним, санітарним і фітосанітарним стандартам.

Трансформація аграрних підприємств вимагає впровадження нових корпоративних стратегій управління, які відповідають вимогам європейських стандартів та збережуть конкурентоспроможність українських виробників на міжнародних ринках.

Європейська інтеграція створює нові можливості для українських аграрних підприємств, але водночас і створює серйозні виклики. Для того, щоб ефективно вийти на європейські ринки, аграрні підприємства повинні відповідати вимогам щодо якості продукції, харчової безпеки, екології стандартів, а також логістиці та вимогам щодо сертифікації.

Одна із основних проблеми - це відмінності між українськими та європейськими стандартами. Основна ж вимога до аграрних підприємств у контексті євроінтеграції — це адаптація продукції до європейських стандартів якості та безпеки. Угода про асоціацію між Україною та ЄС передбачає поступове впровадження регламентів ЄС, зокрема в частині санітарного та фітосанітарного контролю (SPS). Це стосується, насамперед, впровадження стандартів НАССР (Hazard Analysis Critical Control Points) у харчовому виробництві, забезпечення контролю залишків пестицидів і важких металів у продукції, використання сертифікованого посівного матеріалу.

За даними Офісу підтримки реформ при Міністерстві аграрної політики України, близько 60% українських підприємств мають технічні труднощі з впровадженням європейських стандартів через високу вартість технологій і відсутність кваліфікованого персоналу [1].

Інтеграція до ринку ЄС відкриває нові можливості для українських агровиробників. ЄС є найбільшим імпортером української сільськогосподарської продукції, зокрема зернових, олійних культур і продуктів тваринництва. Частка ЄС у вітчизняному експорті агропродукції у 2023 році становила 57% від загального обсягу українського аграрного експорту. Для порівняння: у 2022 році частка українського експорту агропродукції до ЄС становила 55,5% [2].

Іншою важливим завданням є необхідність забезпечення

конкурентоспроможності українських продуктів на європейських ринках. Для цього потрібно відповідати не лише європейським стандартам, але також потрібно активно впроваджувати новітні стратегії маркетингу, продажів, а також розвивати власний бренд для зміцнення своїх позицій на ринку.

Не менш важливим є питання про фінансування процесів трансформації. У багатьох випадках українські аграрні підприємства не мають достатніх ресурсів для реалізації таких масштабних змін, тому залучення інвестицій та участь у державних або міжнародних програмах підтримки стають важливими факторами забезпечення їх конкурентоспроможності в умовах євроінтеграції.

Справжньою стратегічною метою – є досягнення конкурентоспроможності на основі інновацій, сталого розвитку та високої якості стандартів. Європейський підхід до агровиробництва базується на впровадженні інноваційних рішень, таких як точне землеробство, автоматизація та цифровізація. У цьому контексті українські аграрії активно адаптують такі технології: використання дронів для моніторингу посівів та внесення добрив; системи дистанційного контролю поливання та внесення добрив; біотехнології для покращення врожайності [3].

Отже, процес трансформації аграрних підприємств до умов євроінтеграції вимагає значних зусиль, інвестицій та стратегічних змін. Гармонізація законодавства щодо стандартів, впровадження інновацій та адаптація до європейських норм являються пріоритетними напрямками розвитку. Успішна інтеграція дозволить Україні закріпити свої позиції як одного з провідних гравців на європейському та світовому аграрних ринках та сприятиме сталому розвитку вітчизняного агросектору.

Ключові слова: європейська інтеграція; трансформація; аграрні підприємства.

Список використаних джерел

1. *Офіс підтримки реформ при Міністерстві аграрної політики України. «Аналіз впровадження стандартів НАССР у сільському господарстві». - Київ, - 2022.*
2. *Державна служба статистики України. «Звіт про зовнішню торгівлю України», - 2023.*
3. *European Commission. «Sustainable agriculture and rural development in the EU». Luxembourg, - 2023.*